

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kullandıkları Öğrenme Stratejileri Üzerine Bir Durum Araştırması *

Sedat ALTINTAŞ¹, Hasret KABARAN²,
Güler GÖÇEN KABARAN³

Geliş Tarihi: 08.03.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 07.11.2016

ÖZ

Bu araştırma sınıf öğretmeni adaylarının kullandıkları öğrenme stratejilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırma, durum çalışması deseni esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örnekleme, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme türündedir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Ege Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinde Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda üçüncü sınıfta öğrenim görmekte olan on altı öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırma verilerinin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen bilgiler doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sınıf öğretmeni adayı, strateji, öğrenme stratejisi, nitel araştırma, durum araştırması.

A Case Study on Primary School Teacher Candidates' Learning Strategies

ABSTRACT

This study aims to determine the learning strategies that primary school teacher candidates apply. The study was conducted based on qualitative research method and particularly case study design. Sample of the study was formed regarding intentional sampling technique. Participants of the study were consisted of 16 primary school teacher candidates studying in a state university in Aegean Region within 2014-2015 academic years. For data collection, semi structured interview form was developed by the researchers. The obtained data was analyzed according to content analysis technique. Interview results were evaluated and recommendations were stated for the literature.

Keywords: Primary school teacher candidate, strategy, learning strategy, qualitative research, case study.

GİRİŞ

Bireylerin ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve tutumların kazanılması öğrenme yoluyla gerçekleşmektedir. Demirel (2012a) öğrenmeyi en genel anlamda yaşantı

* 14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1 Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, sedataltintas@mu.edu.tr

2 Öğretmen, Özel Marmaris Çağdaş Bilim Koleji, hasretkabaran@gmail.com

3 Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, gulergocen@mu.edu.tr

ürünü az çok kalıcı izli davranış değişikliği olarak ifade etmiştir. Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için bireyin geçirmiş olduğu yaşantı sonucunda davranışlarında bir değişiklik meydana gelmesi gerekmektedir. Bireylerin etkili öğrenmeyi gerçekleştirebilmeleri için öğrenme süreçlerinde uygun stratejileri kullanmaları ve bu süreci yönlendirmeleri önemli bir faktördür. Öğrenme sırasında kullanılan bu stratejiler öğrenme stratejileri olarak ifade edilmektedir. Özer (2002), etkili öğrenmenin en önemli ögesinin öğrenmeyi öğrenmek olduğunu belirterek, bunun öğrencinin öğrenme sürecinde kullandığı çeşitli öğrenme stratejilerini kapsadığını vurgulamıştır.

Öğrenme stratejileri, belirli bir öğrenim durumunda birey tarafından kullanılan zihinsel taktiklerin toplamı, öğrencinin amaçlı olarak katıldığı öğrenme sürecindeki davranış ve düşünceleri olarak ifade edilmektedir (Derry ve Murphy, 1986; Weinstein ve Mayer, 1986). Tay (2005), öğrenme stratejisini öğrencilerin öğrenme-öğretme süreci içinde ya da bireysel hazırlıklarında kendisine sunulan bilgileri zihinsel süreçlerinden geçirerek, ona anlam vermesi ve kendine mal etmesi için gerekli olan çabaları ortaya koyması olarak tanımlarken, Senemoğlu (2009), öğrenme stratejisini içsel-bilişsel ve yürütücü biliş süreçlerine dayalı olarak öğrencinin kendi öğrenmesinde ve öğrenmesini yönlendirmede kullandığı stratejiler olarak tanımlamıştır. Öğrenme stratejisi en genel anlamda öğrenenlerin öğrenme süreçlerinde kullandıkları yolların tümü olarak ifade edilebilir.

Weinstein ve Mayer (1986), öğrenme stratejilerini temel öğrenme durumları için tekrarlama stratejileri, karmaşık öğrenme durumları için tekrarlama stratejileri, temel öğrenme durumları için anlamlandırma stratejileri, karmaşık öğrenme durumları için anlamlandırma stratejileri, temel öğrenme durumları için örgütleme stratejileri, karmaşık öğrenme durumları için örgütleme stratejileri, kavramayı izleme stratejileri ve duyuşsal ve güdüsel stratejiler olarak sekiz basamakta sıralamışlardır. Gagne ve Driscoll (1988), öğrenme stratejilerini dikkat stratejileri, kısa süreli bellek geliştirme stratejileri, kodlamayı artırma stratejileri, geri getirmeyi artırma stratejileri, izleme yönlendirme stratejileri olarak sınıflandırmışlardır. Senemoğlu (2009) öğrenme stratejilerini dikkat stratejileri, kısa süreli bellekte depolamayı arttıran stratejiler, anlamlandırmayı (kodlamayı) arttıran stratejiler, geri getirmeyi (hatırlamayı) arttıran stratejiler ve yürütücü biliş (izleme) stratejileri olmak üzere beş başlık altında toplamıştır. Öğrenme stratejileri sınıflandırmalarında genel olarak yer alan bazı başlıklara aşağıda değinilmiştir:

- Dikkat Stratejileri: Senemoğlu (2009), dikkat stratejileri olarak anahtar sözcüklerin ya da temel fikirlerin altını çizme ve metin kenarına not alma olarak belirtmiştir.
- Tekrar Stratejileri: Duman (2014), tekrar stratejilerinin belirli ifadeleri tekrar etme, detayları tanımlama, sözel ya da içten cümleleri bir araya getirme süreçlerini içerdiğini belirtmiştir.
- Anlamlandırma Stratejileri: Bu stratejide, öğrencinin yeni gelen bilgileri belleğindeki eski bilgileriyle ilişkilendirerek uzun süreli belleğe kodlaması söz konusudur (Demirel, 2012b).

- Örgütlenme Stratejileri: Öğrenilecek bilgiler belli özelliklerine göre gruplandırılarak, anlamlandırarak organize edilir. Önemli bilgilerin not alınması, özetlenmesi, anahtar sözcüklerin kullanılması, bilginin öğrenci tarafından yeniden organize edilmesi şeklinde uygulanır (Kuzu, Balaman ve Canpolat, (2014).

Duyuşsal Stratejiler: Öğrencilerin öğrenme sırasında dikkatini toplaması ve sürdürmesi, konuya odaklanması, kaygıyı azaltması, zamanını etkili kullanması, motivasyonunu sağlaması ve sürdürmesi için kullanılan stratejilerdir (Yüksel, 2012).

Öğrenmenin yaşam boyu sürmesi, bu uzun süreçte üniversite düzeyinde öğrenimlerine devam eden öğretmen adaylarının da duruma ve zamana uygun öğrenme stratejilerini seçip kullanmalarını gerekli kılmaktadır (Duman, 2014). Bununla birlikte öğretmen adaylarının öğrenme stratejilerinin farkında olmaları ve öğrenme süreçlerinde bu stratejileri etkili olarak kullanabilmeleri büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının bu stratejilerin farkında olmaları hem kendi öğrenme süreçlerini yönetme yeterliliği kazandıracak hem de yetiştirecekleri öğrencilerinin bu stratejileri kullanması konusunda onlara rehberlik edebileceklerdir. Özellikle öğrencilerin ilk öğrenmelerinde rehber olan sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stratejilerini kullanma durumlarının belirlenmesi araştırmanın amacı olarak belirlenmiştir.

Bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrenme ve ders çalışma stratejileri kullanımına ilişkin yapılan çalışmaların genel olarak nicel araştırma yöntemine göre gerçekleştirildiği görülmüştür (Akin, 2013; Çelikkaya, 2010; Karasakaloğlu, 2012; Kuzu, Balaman ve Canpolat, 2014; Şara, 2012). Öğretmen adaylarının öğrenme ve ders çalışma stratejileri kullanımı bir davranış içermektedir. Likert tipi ölçekler bu davranışın gösterilme derecesini belirlemede etkili olsa da davranışın neden ve nasıl gösterildiğini ortaya koymakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle nitel araştırma yöntemine göre desenlenen bu araştırma ile sınıf öğretmeni adaylarının kullandıkları öğrenme ve ders çalışma stratejileri, bu stratejileri nasıl kullandıkları derinlemesine incelenmiştir. Araştırmanın literatüre katkı sağlayacağı ve ileride yapılacak çalışmalara kaynak olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın genel amacı, sınıf öğretmeni adaylarının kullandıkları öğrenme stratejilerini belirlemektir. Araştırmanın amacına ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf içi ve sınıf dışı öğrenmelerinde kullandıkları stratejiler nelerdir?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının sınavlara hazırlanırken ve öğrenmeye yönelik güdülerini artırırken kullandıkları stratejileri nelerdir?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının genel olarak öğrenmelerinde en etkili gördükleri stratejiler nelerdir?

YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeline göre gerçekleştirilmiştir. Durum çalışması sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesidir (Merriam, 2013). Creswell (2015), durum çalışmasının araştırmacının gerçek yaşam, güncel sınırlı bir sistem (bir durum) ya da belli bir zaman içerisindeki çoklu sınırlanmış sistemler (durumlar) hakkında çoklu bilgi kaynakları aracılığıyla detaylı ve derinlemesine bilgi topladığı, bir durum betimlemesi ya da durum temaları ortaya koyduğu nitel bir yaklaşım olduğunu belirtmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Ege Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinde Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 16 öğretmen adayı oluşturmuştur. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme yöntemi, araştırma problemi ile ilgili olarak evrende yer alan çok sayıdaki durumdan tipik olan bir durumun belirlenerek bu örnek üzerinden bilgi toplanmasını gerektirir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013). Bu örnekleme yöntemi çeşitli durumlar içerisinde ortalama ve normal olan durumların anlaşılması, gösterilmesi ve vurgulanmasını içermektedir (Patton, 2014). Araştırmanın çalışma grubu olarak seçilen sınıf öğretmenliği 3. sınıf öğrencilerinin belirlenmesinde öğrencilerin üniversite öğrenimini yarımamış olmaları, öğrenme ve ders çalışma stratejileri konusunda bilgi sahibi olmaları, 4. sınıf öğrencileri gibi herhangi bir sınav stresi yaşamamaları ve çalışma için gereken zamanı ayırmaya istekli olmaları etkili olmuştur. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adayları görüşmeler esnasındaki cevap sıralarına göre; ÖA1-ÖA16 kodları ile tanımlanmıştır. Çalışma grubunun demografik özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma Grubunu Oluşturan Sınıf Öğretmeni Adaylarının Demografik Özellikleri

Görüşmeye Katılan Öğretmen Adayları	Demografik Özellikler		
	Cinsiyet	Yaş	Genel Not Ortalaması
ÖA1	Erkek	21	2.72
ÖA2	Erkek	20	2.90
ÖA3	Kadın	21	2.38
ÖA4	Kadın	21	3.13
ÖA5	Kadın	20	3.32
ÖA6	Kadın	21	3.61
ÖA7	Erkek	23	3.13
ÖA8	Erkek	21	3.15
ÖA9	Erkek	22	2.96
ÖA10	Kadın	21	3.53
ÖA11	Kadın	21	3.05

ÖA12	Kadın	21	3.48
ÖA13	Erkek	22	2.04
ÖA14	Erkek	22	2.46
ÖA15	Erkek	22	2.40
ÖA16	Kadın	21	3.18

Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında ilk olarak ilgili literatür taranmış elde edilen bilgiler doğrultusunda görüşme soruları ortaya çıkarılmıştır. Görüşme formuna yönelik olarak Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında görev yapmakta olan üç öğretim üyesinden uzman görüşü alınmış ve yapılan öneriler doğrultusunda bazı sorular yeniden düzenlenmiş bazı sorular ise çıkarılmıştır. Daha sonra çalışma grubunda yer almayan ve rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen dört sınıf öğretmeni adayı ile yapılan ön uygulama sonucunda, soruların bir kısmında düzeltmeler yapılmış ve forma son şekli verilmiştir. Bu doğrultuda görüşme formunun çalışma grubuna uygunluğuna ve araştırmacının amacına hizmet edip etmediği değerlendirilmiştir. Bu çalışma için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu iki kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik "Kişisel Bilgi Formu"na, ikinci kısımda ise açık uçlu beş soruya yer verilmiştir. Görüşme formundaki bu sorular ile sınıf öğretmeni adaylarının kullandıkları öğrenme stratejileri belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme formunda yer alan açık uçlu sorular aşağıda belirtilmiştir:

1. Sınıf içinde öğrenme sürecinizde neler yaptığınızı anlatabilir misiniz?
2. Sınıf dışında öğrenme sürecinizde neler yaptığınızı anlatabilir misiniz?
3. Aldığımız bir dersin sınavına hazırlanma sürecinizi nasıl gerçekleştiriyorsunuz?
4. Öğrenmek için istekli olmadığınız durumlarda öğrenmeye nasıl yoğunlaşırsınız?
5. Öğrenme yollarınızı uygulamanızda olumlu etkilerini gördüğünüz, bunlarla daha iyi öğreniyorum dediğiniz yollar nelerdir?

Verilerin Toplama Süreci

Çalışma grubu olarak belirlenen sınıf öğretmeni adaylarıyla nitel araştırma tekniklerinden odak grup görüşmesi yapılmıştır. Odak grup görüşmesi, birden fazla kişi ile belirli bir konu ile ilgili bilgi almak amacıyla kullanılan bir görüşme yöntemidir. Burada amaç, araştırmacının birden fazla kişiyi bir araya toplayarak sormak istediği soruları, karşılıklı görüş alışverişi şeklinde sohbet ortamında sorarak araştırma konusuna ait verileri toplamaya çalışmaktır (Güler, Halicioğlu ve Taşkın, 2013).

Bu doğrultuda ilk adım olarak çalışmaya katılacak olan sınıf öğretmeni adaylarının da görüşleri alınarak 4'er kişilik grupla halinde üniversitenin görüşme için uygun, sessiz, konforlu ve rahat iletişim kurulabilecek yer olarak

lisansüstü eğitim dersliğinde görüşmeler yapılmıştır. Görüşmenin başında öğretmen adaylarının kişisel bilgilerinin gizli tutulacağı ve elde edilen verilerin sadece bilimsel çalışmada kullanılacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının isimleri kodlanmıştır. Ayrıca veri kaybını önlemek için görüşme sırasında ses kaydı alınacağı söylenmiştir. Görüşme soruları sırayla sorulmuş ve görüşmeye katılan öğretmen adaylarından görüşleri sırayla alınmış ve kaydedilmiştir. Böylelikle verilerin analizinde araştırmacı yanlılığını önlemek için ses kayıt cihazıyla öğretmen adaylarının görüşleri kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu çerçevede, içerik analizi yoluyla verileri tanımlamaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekler ortaya çıkarılmaya çalışılır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek 2006). Bilgisayar ortamına aktarılan verilerin transkripsiyonu gerçekleştirilmiş ve transkripsiyonu tamamlanan veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Metinler araştırmacılar tarafından incelenerek kodlamalar oluşturulmuştur. Ardından kodlar bir araya getirilerek ortak özellikleri bulunmuş böylece bulguların ana hatlarını oluşturacak ortak temalara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenilirliği

Yapılan nitel araştırmanın doğasına uygun olan geçerlik ve güvenilirlik yöntemleri tercih edilmiştir. Bu bağlamda inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve teyit edilebilirlik kavramları kullanılmıştır.

- **İnandırıcılık:** Toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığının açıklanması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım, 2010). Çalışmada araştırmacılar tarafından elde edilen veriler sunulurken katılımcıların verdikleri cevaplardan örnek alıntılara yer verilmiştir.
- **Aktarılabilirlik:** Nitel araştırmanın aktarılabilirliğini arttırmak için iki yöntem önerilmektedir. Bunlardan ilki ayrıntılı betimleme, ikincisi ise amaçlı örneklemedir (Erlanson, Haris, Skipper ve Allen, 1993: Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırmada aktarılabilirliğin artırılabilmesi için ayrıntılı betimlere yer verilmiş; veri toplama süreci, katılımcıların özellikleri, katılımcıların hangi ölçütlere göre seçildiği ve elde edilen verilerin nasıl analiz edildiği detaylı bir şekilde verilmiştir. Aynı zamanda araştırmada çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi tercih edilerek veri çeşitliliği sağlanmış ve araştırmanın aktarılabilirliğine katkı sağlanmıştır.
- **Tutarlılık:** Araştırmanın tutarlılığını sağlamak amacıyla öğretmen adaylarının görüşme sorularına vermiş oldukları cevaplar çalışmada yer alan ve Eğitim Bilimler Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim

Anabilim Dalında görev yapmakta olan iki araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız olarak kodlamışlardır. Aynı ayrı oluşturulan kodların uyuşum yüzdesi değerine bakılmıştır. Uyuşum yüzdesini hesaplamada Miles ve Huberman (1994, s.64) tarafından belirtilen $P=(Nax100)/(Na+Nd)$ (P: uyuşum yüzdesi, Na: uyuşum miktarı, Nd: uyuşmazlık miktarı) eşitliği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından hesaplanan uyuşum yüzdesi % 74.1 olarak bulunmuştur. Yıldırım ve Şimşek (2006) tarafından güvenilirlik hesaplamasındaki uyuşum yüzdesinin %70 olduğunda güvenilirlik yüzdesine ulaşılmış kabul edilebileceği belirtilmiştir. Bu araştırmada elde edilen değer de araştırmacının tutarlı olarak kabul edilebileceğini göstermektedir. Sonraki aşamada araştırmacılar bir araya gelerek kodları birlikte incelemişler ve mümkün olduğunca uyuşmazlıkları gidermeye çalışmışlardır.

- Teyit Edilebilirlik: Teyit edilebilirlik kavramı çerçevesinde araştırmacıdan beklenen, ulaştığı sonuçları topladığı verilerle sürekli olarak teyit etmesi ve okuyucuya mantıklı bir açıklama sunabilmesidir (Aldan Karademir, 2013). Bu bağlamda araştırmacılarından biri tarafından veri seti farklı zamanlarda olacak şekilde iki kez kodlanmış ve uyuşum yüzdesi %72 olarak hesaplanmıştır. Bu değer araştırmacının teyit edilebilirliğini sağladığı düşünülmektedir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya ait bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Odak grup görüşmesi yoluyla elde edilen veriler kodlanarak alt temalar oluşturulmuş ve alt temalardan da ana temalar oluşturularak sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarına ilk olarak sınıf içinde öğrenme sürecinde genel olarak neler yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Sınıf İçinde Kullandıkları Öğrenme Stratejileri

Tema	Alt tema	Kodlama	f	Katılımcı
Sınıf İçi Öğrenme Stratejileri	Anlamlandırma	Daha önceki bilgilerle ilişkilendirme	5	ÖA1, ÖA6, ÖA7, ÖA8, ÖA12
		Kendi cümleleriyle yorumlama	7	ÖA5, ÖA6, ÖA8, ÖA11, ÖA12, ÖA14, ÖA16
		Üretici not yazma	3	ÖA7, ÖA11, ÖA15
		Odaklanma	2	ÖA3, ÖA9
		Kodlama	3	ÖA5, ÖA6, ÖA12
		Zihinde canlandırma	1	ÖA10
		Çelişkileri ortadan kaldırma	1	ÖA8

Sosyal- Duyuşsal	Tekrar	Aynen yazma	2	ÖA3, ÖA4
		Farklı kaynaklardan araştırma	4	ÖA1, ÖA4, ÖA5, ÖA9
		Dersi dinleme	8	ÖA4, ÖA10, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA16
		Bir başkasını dinleme	3	ÖA4, ÖA10, ÖA11
		İlgi ve merak	4	ÖA2, ÖA13, ÖA14, ÖA15,
		Dersi derste öğrenme	4	ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA16

Tablo 2 incelendiğinde öğretmen adaylarının sınıf içinde farklı öğrenme stratejilerini kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının sınıf içinde anlamlandırma stratejilerinden en çok “kendi cümleleriyle yorumlama” ve “daha önceki bilgilerle ilişkilendirme” stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

“...Hocanın anlattığı her şeyi not alırım ve aslında kendi anladığım şekilde not alırım...” (ÖA12)

“İlk önce bilmediğim bir konuyu daha önce öğrenmiş olduğum kavramla ilişkilendiririm...” (ÖA1)

Öğretmen adaylarının tekrar stratejilerinden “aynen yazma” stratejisini kullandıkları belirlenmiştir.

“Tanıma dikkat ederim bütün fikirleri ve örnekleri defterime yazarım...” (ÖA6)

Öğretmen adaylarının sınıf içinde sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok “dersi dinleme” stratejisini kullandıkları belirlenmiştir.

“Kendimi dinlemeye odaklarım sonuna kadar dinlerim...” (Ö11)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarına sınıf dışında öğrenme sürecinde genel olarak ne yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Sınıf Dışında Kullandıkları Öğrenme Stratejileri

Tema	Alt tema	Kodlama	f	Katılımcı
Sınıf Dışı Öğrenme Stratejileri	Dikkat Stratejileri	Altını çizme	3	ÖA1, ÖA6, ÖA8
		Renkli kalemle altını çizme	1	ÖA7
		Metin kenarına not alma	1	ÖA6
		Genel gözden geçirme	2	ÖA4, ÖA8

Tekrar Stratejileri	Değiştirmeden yazma	5	ÖA1, ÖA11, ÖA13, ÖA12, ÖA14
	Ezberleme	3	ÖA3, ÖA11, ÖA13
	Sesli okuma	4	ÖA7, ÖA8, ÖA9, ÖA12
Anlamlandırma Stratejileri	Kısa not alma	7	ÖA1, ÖA2, ÖA3, ÖA5, ÖA6, ÖA9, ÖA11
	Üretici not alma	2	ÖA15, ÖA16
	Kodlama	3	ÖA3, ÖA5, ÖA10
	Soru çözme	2	ÖA1, ÖA12
	Özetleme	3	ÖA1, ÖA12, ÖA16
Örgütlenme Stratejileri	Başlıklara ayırma	2	ÖA3, ÖA16
	Parçalara bölme	1	ÖA1
	Hikâye oluşturma	1	ÖA5
	Anahtar kelimeler	1	ÖA5
Sosyal-Duyuşsal Stratejiler	Farklı kaynaklardan araştırma	5	ÖA1, ÖA3, ÖA4, ÖA5, ÖA8 ÖA8, ÖA9, ÖA12, ÖA14, ÖA15, ÖA16
	Başkalarından dinleme	6	
	Karşısında biri varmış gibi anlatma	2	ÖA3, ÖA7
	Sessiz ortam	1	ÖA13
	Bireysel çalışma	2	ÖA8, ÖA12
	Grupla çalışma	1	ÖA7

Tablo 3 incelendiğinde öğretmen adaylarının sınıf dışında dikkat, tekrar, anlamlandırma, örgütlenme ve sosyal-duyuşsal stratejileri kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının dikkat stratejilerinden en çok “altını çizme”, tekrar stratejilerinden en çok “değiştirmeden yazma”, anlamlandırma stratejilerinden en çok “kısa not alma”, örgütlenme stratejilerinden en çok “başlıklara ayırma”, sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok “başkalarından dinleme” ve “farklı kaynaklardan araştırma” stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

"Kaynakların altını çizerek çalışırım ve bazı paragrafların yanına not alırım..." (ÖA6)

"Yazarak öğreniyorum. Her şeyi yazdığım için müsvedde gibi oluyor notlarım..." (ÖA11)

"...Mesela bir konuyu öğrenirken küçük bir ayrıntıya takılıyorum o konuda takıntı yapıyorum. Bunu çözmek için ayrıntıları not alıyorum." (ÖA2)

"Eğer kaynak kitap varsa, derste dinlediklerim ve aldığım notları sentezleyip notlar çıkartıyorum. Konu başlıklarını belirliyorum..." (ÖA16)

"... Anlamadığım yerler oluyor okurken ya öğretmenime ya da bir arkadaşıma o konuyu anlatıyorum." (ÖA9)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarına bir dersin sınavına hazırlanma sürecinde genel olarak neler yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Sınava Hazırlanma Sürecinde Kullandığı Stratejiler

Tema	Alt tema	Kodlama	f	Katılımcı	
Sınava Hazırlıkta Kullanılan Öğrenme Stratejileri	Dikkat Stratejileri	Altını çizme	2	ÖA7, ÖA16	
		Renkli kalemle çizme	1	ÖA5	
	Tekrar Stratejileri	Küçük notları yanında taşımaya		2	ÖA1, ÖA3
		Sesli okuma	5	ÖA2, ÖA4, ÖA5, ÖA8, ÖA15	
		Notları temize çekme	3	ÖA7, ÖA9, ÖA11	
		Ezberleme	1	ÖA13	
	Anlamlandırma Stratejileri	Yazarak çalışma	3	ÖA9, ÖA11, ÖA12	
		Kısa notlar çıkartma	7	ÖA1, ÖA3, ÖA4, ÖA6, ÖA13, ÖA14, ÖA16	
		Kodlama	2	ÖA8, ÖA12	
		Özetleme	2	ÖA6, ÖA12	
	Anlaşılmayan yere odaklanma	1	ÖA5		

Sosyal- Duyuşsal Stratejiler	Pragmatizm	3	ÖA1, ÖA2, ÖA7
	Grup çalışması	7	ÖA1, ÖA2, ÖA3, ÖA4, ÖA5,ÖA6, ÖA14
	Bilgi Paylaşımı	4	ÖA4, ÖA14, ÖA15, ÖA16
	Karşısında başkası varmış gibi anlatma	1	ÖA7
	Farklı kaynaklardan çalışma	2	ÖA1, ÖA3

Tablo 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının bir dersin sınavına hazırlanma sürecinde dikkat, tekrar, anlamlandırma ile sosyal ve duyuşsal stratejileri kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının dikkat stratejilerinden en çok "altını çizme", tekrar stratejilerinden "sesli okuma", anlamlandırma stratejilerinden en çok "kısa notlar çıkartma", sosyal duyuşsal stratejilerden en çok grup çalışması stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

"...Çalışırken notlarımı temize çekiyorum altlarını çizerek çalışıyorum ama fazla hazırladığım söylenemez..." (ÖA7)

"...Sabahları erken kalkarım notumu en az bir kere sesli okurum sabahları okuduklarım aklımda kalır..." (ÖA2)

"...Sabah erken kalkarım küçük notlar hazırlarım onun üzerinden çalışırım..." (ÖA1)

"...Ve sınavlardan önce arkadaşla bir araya gelerek sınava hazırlanıyorum..." (ÖA4)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarına öğrenmeye yoğunlaşmak için genel olarak neler yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Kullandığı Öğrenmeye Yönelik Güdülenmeyi Arttırıcı Stratejiler

Tema	Alt tema	Kodlama	f	Katılımcı
Güdülenmede Kullanılan Öğrenme Stratejileri	Sosyal-Duyuşsal Stratejiler	Akademik erteleme	4	ÖA5, ÖA7, ÖA8, ÖA14
		Farklı aktiviteler kullanma	5	ÖA4, ÖA5, ÖA7, ÖA11, ÖA16
		Uygun çalışma ortamı	1	ÖA3
		Kaygı ile odaklanma	7	ÖA3, ÖA6, ÖA9, ÖA10, ÖA11, ÖA12, ÖA15
		Sosyal paylaşım	1	ÖA2
		İlgi ve merak	1	ÖA6

Tablo 5 incelendiğinde öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik güdülenmeyi arttırmak için sosyal ve duyuşsal stratejileri kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının sosyal duyuşsal stratejilerden en çok "kaygı ile odaklanma" ve "farklı aktiviteler kullanma" stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

"...Ama eğer gerçekten ders çalışmak istemiyorsam kendimi zorları, kaygılarım beni motive eder." (ÖA3)

"Hayallerimi düşünürüm böyle bir durumda derslere odaklanmam gerektiğini düşünürüm..." (ÖA11)

"...motive olamıyorsam mola veririm bir kaç aktivite yaparak kafamı dağıtır geri dönerim." (ÖA16)

"...müzik dinleme dışarıda dolaşma gibi etkinliklerle motive olmaya çalışırım..." (ÖA4)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarına olumlu etkilerini gördükleri öğrenme yolları için genel olarak neler yaptıkları sorulmuştur. Elde edilen bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Öğretmen adaylarının öğrenmelerinde en etkili gördükleri öğrenme stratejileri

Tema	Alt tema	Kodlama	f	Katılımcı
En Etkili Olduğu Düşünülen Öğrenme Stratejileri	Tekrar	Sesli okuma	3	ÖA8, ÖA10, ÖA11, ÖA13,
		Ezberleme	3	ÖA14, ÖA15

Anlamlandırma Stratejileri	Kısa not alma	4	ÖA2, ÖA4, ÖA8, ÖA16
	Üretici not alma	5	ÖA3, ÖA5, ÖA6, ÖA7, ÖA12
	Kodlama	2	ÖA5, ÖA6
	Özetleme	2	ÖA3, ÖA10
	Kendine soru sorup cevaplama	1	ÖA1
Örgütleme Stratejileri	Parçalara ayırma	2	ÖA9, ÖA13
	Başlıklara ayırma	3	ÖA10, ÖA11, ÖA12
	Şemalaştırma	1	ÖA12
	Anahtar kelimeler	1	ÖA5
	Hikâye oluşturma	1	ÖA5
Sosyal-Duyuşsal Stratejiler	Farklı kaynaklardan araştırma	3	ÖA1, ÖA2, ÖA12
	Başkalarından dinleme	2	ÖA1, ÖA13
	Karşısında biri varmış gibi anlatma	2	ÖA3, ÖA11

Tablo 6 incelendiğinde öğretmen adaylarının olumlu etkilerini gördükleri tekrar, anlamlandırma, örgütleme ile sosyal-duyuşsal stratejileri kullandıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının tekrar stratejilerinden “sesli okuma” ve “ezberleme”, anlamlandırma stratejilerinden en çok “üretici not alma ve “kısa not alma”, örgütleme stratejilerinden en çok “başlıklara ayırma”, sosyal duyuşsal stratejilerden “farklı kaynaklardan araştırma” stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir.

"...Önce o konuyu okurum ve sonra yazarım aklımda kalanları ve tekrar tekrar yazarım..." (ÖA11)

"... Ülkemizde ki sistem değişikliği ile ezbere karşı mantığı geldi ama yinede biz bu mantığı kıramadık hep ezbere yönelik dersler oluyor. Sınavlarda ezberci mantığa dayalı. Bu yüzden bende yazarak ezberliyorum." (ÖA14)

"Derste aldığım notlar, arkadaşlarımın söyledikleri ve bütün öğrendiklerimi toparlayıp kısa notlar çıkartırım. Her ders için bunu yapıyorum." (ÖA4)

"Konu başlıklarına bakarım ve ilk önce ilk konuyu bitirim..." (ÖA11)

"... İnternette ki videolar ve bilgiler daha kalıcı oluyor. Tarih veya coğrafya derslerinde belgeseller videolar etkili." (ÖA2)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Sınıf öğretmeni adaylarının kullandıkları öğrenme stratejilerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu araştırmada, öğretmen adayları ile yapılan görüşmelerim analizi ile onların sınıf içinde, sınıf dışında, bir dersin sınavına hazırlanma sürecinde, öğrenmeye yönelik güdülenmeyi arttırmada kullandıkları ve olumlu olarak etkilerini gördükleri öğrenme stratejileri belirlenmiştir.

Öğretmen adaylarının sınıf içinde öğrenme süreçlerinde anlamlandırma, tekrar ve sosyal-duyuşsal stratejiler olmak üzere birden fazla stratejiyi bir arada kullandıkları belirlenmiştir. Kodlamaların frekanslarına bakıldığında öğretmen adaylarının sınıf içinde anlamlandırma stratejilerinden en çok "kendi cümleleriyle yorumlama" ve "daha önceki bilgilerle ilişkilendirme" stratejilerini kullandıkları ortaya çıkmaktadır. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmen adaylarının anlamlandırma stratejilerinden en çok kodlama ve özet çıkartma stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir. Kodlamaların frekansları öğretmen adaylarının sınıf içinde tekrar stratejilerinden "aynen yazma" stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarından bazılarının öğretim elemanının söylediklerini aynen yazdığı sonucuna ulaşılmıştır. Kodlama frekansları öğretmen adaylarının sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok "dersi dinleme" stratejisini kullandıklarını göstermektedir. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarının dersi derste öğrenmek için dersi dinleme stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının sınıf içi öğrenme süreçlerinde çeşitli stratejileri kullanmaları olumlu bir sonuç olarak görülmektedir. Ancak öğretmen adaylarının sınıf içi öğrenmelerinde özellikle anlamlandırma stratejileri ile birlikte örgütleme stratejilerini kullanmalarının onların bilgileri yapılandırılmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğretmen adaylarının sınıf dışında öğrenme süreçlerinde dikkat, tekrar, anlamlandırma, örgütleme ve sosyal-duyuşsal stratejiler olmak üzere birden fazla stratejiyi bir arada kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının dikkat stratejilerinden en çok "altını çizme" stratejisini kullandıkları belirlenmiş ve bu sonuç, Çelikkaya (2010), Duman (2014), Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlarla paralellik göstermektedir. Öğretmen adaylarının tekrar stratejilerinden en çok "değiştirmeden yazma" stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adayları yazarak öğrendiklerini ve yazarken de kaynaklardaki bilgileri olduğu gibi yazdıklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının anlamlandırma stratejilerinden en çok "kısa not alma"

stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Çelikkaya (2010), Duman (2014), Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmen adaylarının kısa not alma stratejisini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının örgütlenme stratejilerinden en çok “başlıklara ayırma” stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adaylarının başlıklara ayırma stratejisini kullandıkları belirlenmesine karşın öğretmen adaylarının diğer örgütlenme stratejilerine nazaran bu stratejiyi daha az kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok “başkalarından dinleme” stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının sınıf dışındaki öğrenme süreçlerinde çeşitli stratejileri kullanmaları önemli bir sonuç olarak görülmektedir. Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar doğrultusunda bu stratejilerden en çok anlamlandırma stratejilerini ve sosyal-duyuşsal stratejileri kullanırken en az ise örgütlenme stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının bireysel öğrenmelerini gerçekleştirdikleri sınıf dışı etkinliklerinde bilgiyi yapılandırma sürecinde örgütlenme stratejilerini çok az kullanmaları onların bu konuda önemli bir yönlendirmeye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Bilginin yeniden düzenlenerek öğrenilmesinde etkili olan örgütlenme stratejilerinin öğretmen adayları tarafından çok az kullanılmasının onların bu stratejinin etkililiği konusunda yeterli farkındalığa sahip olmadıklarını düşündürmektedir.

Öğretmen adaylarının bir dersin sınavına hazırlanma sürecinde dikkat, tekrar, anlamlandırma ile sosyal-duyuşsal stratejileri kullandıkları belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının sınava hazırlık sürecinde dikkat stratejilerinden en çok "altını çizme" stratejisini kullandıkları tespit edilmiştir. Bu durum öğretmen adaylarının sınav dışı öğrenme stratejisi kullanma durumları ile benzerlik göstermektedir. Öğretmen adaylarının sınava hazırlık sürecinde tekrar stratejilerinden en çok “sesli okuma” stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının sesli okuma stratejisini kullandıkları görülmüştür. Öğretmen adaylarının sınava hazırlık sürecinde anlamlandırma stratejilerinden en çok "kısa notlar çıkartma" stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Bu sonuç öğretmen adaylarının sınıf dışı kullandıkları anlamlandırma stratejileri ile ve Çelikkaya (2010), Duman (2014), Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir. Öğretmen adaylarının sınava hazırlık sürecinde sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok grup çalışması stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Duman (2014), Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmalarda da öğretmen adaylarının grupla çalışma stratejisini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının sınava hazırlık esnasında bu stratejiler arasında en çok sosyal-duyuşsal ve anlamlandırma stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir. Bu sonuç öğretmen adaylarının sınıf dışı öğrenmelerinde kullandıkları stratejiler ile paralellik göstermektedir.

Öğretmen adaylarının öğrenmeye yönelik güdülenmeyi arttırmak için sosyal-duyuşsal stratejileri kullandıkları belirlenmiştir. Kodlama frekanslarına göre öğretmen adayların sosyal-duyuşsal stratejilerden en çok "kaygı ile odaklanma"

ve "farklı aktiviteler kullanma" stratejilerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları öğrenmeye güdülenmek için gelecek kaygısı ile odaklanmaya çalıştıklarını ve farklı aktivitelerle çalışmaya motive olmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ural (2006), etkili öğrenme için bir miktar kaygının gerekli olduğunu, yapılacak etkinlikler sonucunda başarısız olma ihtimalinin öğrencide çok az da olsa kaygı uyandırmamasının onun bu öğrenme etkinliklerini önemsemediğini gösterdiğini belirtmektedir. Öğretmen adaylarının yaşadıkları kaygıyı öğrenmelerini güdülemek adına kullanmalarının önemli bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Öğretmen adaylarının çalışmalarında olumlu etkilerini gördükleri stratejilerin tekrar, anlamlandırma, örgütleme ile sosyal-duyuşsal stratejiler olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının tekrar stratejilerinden "sesli okuma" ve "ezberleme" stratejilerini kullandıkları ve bu stratejilerin öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini düşündükleri belirlenmiştir. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının tekrar stratejilerinden en çok ezberleme stratejisini kullandıkları belirlenmiş bununla birlikte de seli okuma stratejisini de kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yüksel (2012) de öğrencilerin genellikle ezberleme yolunu seçtiklerini belirtmektedir. Öğretmen adaylarının öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini düşündükleri anlamlandırma stratejilerinden en çok "üretici not alma ve "kısa not alma" stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir. Duman (2014), Taşçı, Altun ve Soran (2008) tarafından yapılan çalışmalarda öğretmen adaylarının üretici not ve kısa not alma stratejilerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini düşündükleri örgütleme stratejilerinden en çok "başlıklara ayırma" stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Duman (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının örgütleme stratejileri içerisinde başlıklara ayırma stratejisini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini düşündükleri sosyal-duyuşsal stratejilerden "farklı kaynaklardan araştırma" stratejisini kullandıkları belirlenmiştir. Çelikkaya (2010) öğretmen adaylarının konuyu farklı kaynaklardan araştırmasının sosyal-duyuşsal stratejiler için kullanılabilir bir teknik olduğunu ifade etmektedir. Duman (2014) de yapmış olduğu çalışmada öğretmen adaylarının kullandıkları sosyal-duyuşsal stratejiler arasında farklı kaynaktan araştırmanın da olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar doğrultusunda en etkili buldukları stratejilerin anlamlandırma stratejileri olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler sonucunda kendi öğrenmeleri için en olumlu sonuç aldıkları stratejileri deneyerek belirledikleri ancak bu stratejilerle ilgili çok fazla bir bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Bazı öğretmen adaylarının verdikleri cevaplardan elde edilen bir diğer sonuç, öğrenmelerini yönlendirmede kullandıkları bu yolların öğrenme stratejileri olduğunun farkında bile olmadıklarıdır. Bu durum öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları pedagojik eğitimin yetersizliğini göstermektedir.

ÖNERİLER

Bu araştırmada öğretmen adaylarının sınıf içinde, sınıf dışında, sınava hazırlık sürecinde, öğrenmeye güdülenmede kullandıkları ve en etkili gördükleri stratejiler belirlenmiştir. Durum çalışması olarak desenlenen araştırmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. Yapılan çalışma nitel araştırma desenine göre yürütülmüş ve ilgili literatürde bu türde yapılan çalışmaların sayısının az olması göze çarpmıştır. Öğrenme stratejileri ile ilgili yapılan nitel çalışmaların sayısı artırılabilir.
2. Öğrenme stratejileriyle ilgili yapılan çalışmalarda özellikle stratejilerin neden ve nasıl kullanıldığına ortaya çıkarılması sağlanabilir.
3. Öğrenme stratejileri ile ilgili öğretmenlerle de çalışma yapılarak öğrencilerin öğrenmelerini yönlendirebilecek stratejiler hakkındaki farkındalık düzeyleri belirlenebilir.
4. Öğretmen adaylarının kullandıkları öğrenme stratejileri dikkate alınarak derslerde bu stratejilere uygun yöntem ve teknikler kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- Akın, Ö. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stratejilerini Kullanma Durumları (Pamukkale Üniversitesi Örneği). *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 1-10.
- Aldan Karademir, Ç. (2013). *Öğretmen Adaylarının Sorgulama ve Eleştirel Düşünme Becerilerinin Öğretmen Öz Yeterlik Düzeyine Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları. (Vol. 26, pp. 57-68)
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çelikkaya, T. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 65-84.
- Demirel, Ö. (2012a). *Eğitim Sözlüğü*. (5. Baskı). Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Demirel, Ö. (2012b). *Öğretim İlke ve Yöntemleri Öğretme Sanatı*. (20. Baskı). Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Derry, S. J. & Murphy, D. A. (1986). Designing Systems that Train Learning Ability: From Theory to Practice. *Review of Educational Research*, 56, 1-39.
- Duman, B. (2014). Matematik Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stratejileri Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 110-131.
- Gagne, R. M. & Driscoll, M. P. (1988). *Essentials of Learning for Instruction*. Englewood Cliffs NJ: Prentice – Hall.
- Güler, A., Halicioğlu, M. B. ve Taşgın, S. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Karasakaloğlu, N. (2012). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuduğunu Anlama Stratejileri ile Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (KUYEB)*, 12(3), 1921-1950.

- Kuzu, S., Balaman, F. ve Canpolat, M. (2014). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stratejilerinin Belirlenerek Bölümlere Göre Karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 257-264.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber* (S. Turan, Çev.). Ankara: Nobel Yayınları.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: A Sourcebook of New Methods*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Özer, B. (2002). İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarının Eğitim Programlarında Öğrenme Stratejileri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 1, 1.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice*. CA: Sage Publications.
- Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim. Kuramdan Uygulamaya*. (Geliştirilmiş 14. Baskı). Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Şara, P. (2012). *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri, Problem Çözme Becerileri ve Denetim Odağı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Taşçı, G., Altun, A. ve Soran, H. (2008). Biyoloji Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stratejilerinin Belirlenmesi Üzerine Nitel Bir Çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 284-296.
- Tay, B. (2005). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejileri. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 209-225.
- Ural, M. (2006). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri (Nevşehir İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Kayseri.
- Weinstein, C. E. & Mayer, R. E. (1986). *The Teaching of Learning Strategies. Handbook of Research on Teaching*. ed. M. C. Wittrock. New York: Macmillan Company.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, K. (2010). Raising the Quality in Qualitative Research. *Elementary Education Online*, 9(1), 79-92.
- Yüksel, S. (2012). *Öğrenme Stratejileri ve Sınıflamalar*. S. Fer (Ed.) Öğrenme ve Öğretme Kuram ve Yaklaşımları. Ankara: Anı Yayıncılık.

SUMMARY

Learning strategies is defined as mental tactics used by students in a learning situation and it is also about the attitudes and ideas of a student while s/he is in a learning process. (Derry and Murphy, 1986; Weinstein and Mayer, 1986). While Tay (2005) defines the learning strategies as an effort of a student to acquire new knowledge in teaching-learning process or individual preparations; Senemoğlu (2009), defines the same term as the strategies used by students on individual learning process based on inner-learning strategies, inner-cognitive and active cognitive strategies that are used by the students to control their own learning process. In general, learning strategies can be defined as all of the ways that are used by the students on their own learning process. Acquiring these strategies can be beneficial both teacher candidates in terms of their own learning attitudes and the students taught by them. The general aim of this study is to determine the learning strategies used by the primary school teacher candidates. In order to conduct this aim, the questions given below are tried to be answered by the researcher:

1. What are the strategies used by the primary school teacher candidates in and out of the classroom learning?
2. What are the strategies used by the primary school teacher candidates while studying on an exam and motivating themselves?
3. Which kinds of strategies are the most effective ones for the primary school teacher candidates on their general learning?

This study is designed as a case study model that is a part of the qualitative research method. The participants are 16 primary school teacher candidates who are the students on 3. Grade at a government university in Aegean Region in Turkey. While determining the participant, aimed sampling method is used. Additionally, in the process of determining participants, the education process of the students, the process of acquiring learning and teaching strategies, knowing something about studying strategies, do not having an exam anxiety just like 4. Grade students and also being desirous to be a part of this study are considered carefully by the researcher. To get data in the study, semi-structured interview forms are used. In the process of interview form designing, first of all the literature is reviewed and then related questions are designed for the study. There is a focused interview with the participants in the experiment group. To analyze the data, contents analyzing method is used. The open-ended questions used in the study are given below:

1. Could you explain your own learning process in the classroom?
2. Could you explain your own learning process out of the classroom?
3. How can you study on an exam in your learning process?
4. How can you motivate yourself if you do not want to study?
5. What are ways that are useful for your own learning process? What are the learning ways that you say 'I can learn better thanks to these ways'?

At the end of the study, the data acquired in the study gives information about the learning strategies used in and out of the classroom environment by the students, the strategies used on studying an exam; and also it is helpful for the get information the motivation strategies used by the participants and the benefits of these strategies. As a result of the study, it is determined that participants are frequently use the getting meaning strategies known as “interpretation of their own sentences” and “connecting the previous data” in the classroom learning. Then, it is found that the participants use “highlighting” as attention strategies; “writing similarly” as repeating strategies; “taking short notes” as getting meaning strategies; “categorization” as organization strategies; “listening to others” and “searching on different sources” as socio-sensory strategies out of the classroom. In terms of the studying exam process, it is stated that the participants use “highlighting” as attention strategies; “reading aloud” as repeating strategies; “taking short notes” as getting meaning strategies; “group work” as socio-sensory strategies. To motivate them, it is seen that the participants mostly use the socio-sensory strategies such as “focused on anxiety”. Finally, it is pointed that the most effective strategies for the participants are “reading aloud” as repeating strategies; “productive taking notes” as getting meaning strategies; “categorization” as organization strategies and “searching on different sources” as socio-sensory strategies.

It is seen that the use of learning strategies in the classroom environment is a very beneficial situation for the teacher candidates. However it is thought that getting the meaning strategies and organization strategies could be used together in the classroom to make learning process more meaningful. It is also stated that the participants use some different strategies together such as repeating, attention, getting meaning, organization and socio-sensory strategies out of the classroom. Thanks to this study, it is determined that the participants rarely use organization strategies to get meaning data out of the classroom and they can be directed in this field. It is additionally defined that the participants most frequently use socio-sensory and getting the meaning strategies while they are studying on an exam. This result is parallel to the strategies used out of the classroom by the teacher candidates. Also, the teacher candidates state that they can motivate themselves as thinking their future life and they can motivate themselves as using different activities. It is thought an important result that the teacher candidates use the anxiety to motivate themselves. In terms of the answers given by the participants, it is found that the most effective strategy for them is getting the meaning strategy. As a result of the interviews, it is determined that the teacher candidates stated they find the most effective strategies as trying them, but also they do not have much more information about the learning strategies.